

Danske Underviserorganisationers Samråd

Beretning for perioden september 2011 til september 2013

Forord

Danske Underviserorganisationers Samråds sekretariat har udarbejdet denne beretning, som beskriver aktiviteter og beslutninger i DUS i perioden september 2011 til september 2013.

Beretningen rummer en overordnet beskrivelse af periodens aktiviteter og indeholder ikke politiske vurderinger af samarbejdets værdi - eller bud på perspektiver for udviklingen af samarbejdet i DUS.

Beretningen forelægges for DUS' forretningsudvalg på mødet den 26. – 27. september 2013, hvor den danner udgangspunkt for forretningsudvalgets evaluering af det hidtidige samarbejde og for drøftelserne af perspektiverne for det fremtidige samarbejde.

Formålet med DUS er bl.a.

- at skabe et forum for drøftelse af underviserorganisationernes fælles interesseområder
- i videst muligt omfang at tilvejebringe fælles holdninger i undervisningspolitiske spørgsmål
- at sikre de tilknyttede organisationer størst mulig indflydelse på de faglige og pædagogiske forhold, som Samrådet beslutter sig for at samarbejde om.

Samarbejdet i DUS respekterer organisationernes interne strukturer og anfægter ikke den enkelte organisations selvbestemmelsesret. Beslutninger i DUS træffes i enighed.

I sekretariatets tidligere beretninger er baggrunden for etablering af DUS-samarbejdet yderligere beskrevet.

Organiseringen af DUS-samarbejdet

Følgende 7 organisationer er p.t. medlemmer af DUS:

BUPL, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, Frie Skolers Lærerforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening og Uddannelsesforbundet.

De tilsluttede organisationer repræsenterer tilsammen godt 174.000 medlemmer.

Kontingentet til DUS blev for 2011 og 2012 fastsat til 4,50 kr. pr. aktivt medlem

DUS' forretningsudvalg vælger i ulige år en formand. I perioden fra den 1/1 2012 til den 1/1 2014 er Anders Bondo Christensen, DLF, formand.

Arbejdsudvalget forbereder bl.a. forretningsudvalgets møder. I perioden fra den 1/1 2012 til 1/1 2014 udgør Gorm Leschly, GL og Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet sammen med formanden Samrådets arbejdsudvalg. I perioden har arbejdsudvalget afholdt 8 møder.

Danmarks Lærerforening har varetaget sekretariatsfunktionen for DUS i denne periode. Som bilag til beretningen vedlægges DUS' regnskab for 2011 og 2012.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget består af formændene for de tilsluttede organisationer. Udvalget mødes normalt 4 gange om året. I perioden har forretningsudvalget afholdt 8 møder. Der udsendes referat af udvalgets møder.

Dagsordner og referater fra forretningsudvalgets møder – samt møder i DUS' 3 faste arbejdsgrupper - kan downloades fra DUS' hjemmeside www.dus.dk

Forretningsudvalget beslutter aktiviteterne i DUS og drøfter fælles og samordnede problemstillinger. Desuden beslutter FU fælles DUS-udtalelser og behandler de "løbende" sager, som fremsendes fra arbejdsgrupperne eller fra de enkelte organisationer.

Forretningsudvalget godkender regnskabet for DUS' virksomhed og fastsætter budget og kontingent.

Forretningsudvalget har i perioden bl.a. arbejdet med følgende temaer

Fyraftensmøder i efteråret 2011

New public management og den neoliberale tankegang har stor indflydelse på organiseringen, finansieringen og administrationen af det danske uddannelsessystem. DUS afholdt derfor i oktober – november 2011 tre identiske fyraftensmøder i København, Odense og Århus for organisationernes medlemmer under overskriften Revisortankegangen truer professionerne. På møderne forholdt lektor på RUC og formand for Dansk Sociologforening Rasmus Willigs sig kritisk til New public managements konsekvenser for uddannelsessystemet – og beskrev professionsansattes muligheder for at være kritiske overfor de rammer og vilkår, som de arbejder

under. Psykolog Kristina Mølgaard fokuserede efterfølgende på underviseres og pædagogers muligheder for at forebygge stress og bevare og udvikle engagement og arbejdsglæde. Hun fortalte bl.a. om kognitive strategier og fokuspunkter, som kan støtte den enkelte og fællesskabet.

Fokus på begrebet dannelse

Forretningsudvalget besluttede på sit internatmøde i september 2011, at DUS i den kommende periode bl.a. ville sætte fokus på forskellige aspekter af dannelsesbegrebet i en uddannelsesmæssig kontekst. Dette arbejde udmøntede sig bl.a. i følgende to aktiviteter.

DUS konference om dannelse oktober 2012

Med henblik på at give organisationernes repræsentanter et fælles fundament i forhold til begrebet dannelse afholdt DUS den 26. oktober 2012 en konference om dannelse for organisationernes repræsentanter på hovedstyrelsesniveau. På konferencen var oplæg af direktør Lars Goldschmidt, DI om dannelse og livsduelighed i et arbejdsmarkedsperspektiv, og af udviklingsdirektør Alexander von Oettingen, UC Danmark om uddannelsernes dannelsesmæssige forpligtelse og lektor Lars Geer Hammershøj om, hvad dannelse er i dag - og hvordan danner man sig til menneske og gennem hvilke fællesskaber. Konferencens drøftelser i plenum og fremlæggelse af pejlemærker fra konferencens gruppearbejder dannede grundlag for DUS' videre arbejde med begrebet dannelse.

Pjece om dannelse juni 2013

I forbindelse med Folkemødet på Bornholm juni 2013 præsenterede DUS pjecen: "Dannelse i uddannelse". Pjecen indeholder et forskningsbaseret indlæg af lektor Lars Geer Hammershøj og interviews med syv professionsudøvere fra forskellige uddannelsesområder, der via praktiske eksempler viser, hvordan dannelse indgår i deres daglige arbejde. Interviewene illustrerer, at dannelse er et afgørende element i uddannelse på alle niveauer. Pjecen er trykt i 5000 eksemplarer.

Møder med LO og DA

Forretningsudvalget har i perioden afholdt tre møder med repræsentanter fra LO og DA. På møderne er det bl.a. drøftet, hvordan frafaldet i uddannelsessystemet kan minimeres, de forskellige politiske initiativer på uddannelsesområdet, LO og DA's udspil om bestået adgangsprøve som krav for at starte på erhvervsuddannelserne og den fremtidige finansiering af erhvervsuddannelserne.

Inspirationsmateriale om lærerarbejdspladser

Med baggrund i, at en meget stor del af DUS-organisationernes medlemmer formentlig - som en konsekvens af OK-13 - vil blive mødt med krav fra arbejdsgiverne om øget tilstedeværelse på arbejdspladsen, besluttede forretningsudvalget i maj 2013 at udvikle et fælles inspirationsmateriale om lærerarbejdspladser. Inspirationsmaterialet udarbejdes af firmaet Bascon fra Århus. I forbindelse med Bascons udarbejdelse af materialet bliver en lang række af medlemmerne af DUS-organisationerne inddraget bl.a. via fokusgruppeinterview. Ligeledes aflægges besøg på en lang række arbejdspladser, så alle DUS-organisationernes arbejdspladser indgår. Materialet vil desuden indeholde en oversigt over alle relevante fakta fra arbejdsmiljølovgivningen i relation til lærerarbejdspladser og forventes klar i løbet af september 2013.

OK-13

Siden efteråret 2011 har OK-13 været fast punkt på dagsordnen for forretningsudvalgets møder. Forretningsudvalget har bl.a. drøftet de problemstillinger, som knytter sig til arbejdstidens organisering inden for organisationernes områder samt forskellige strategier og mulige scenarier i forhold til OK-13. Efter overenskomstforhandlingernes afslutning har forretningsudvalget evalueret forløbet og drøftet underviserarbejdet efter OK-13.

DUS' faste arbejdsgrupper

DUS har tre faste arbejdsgrupper. DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø, DUS' arbejdsgruppe vedr. uddannelsespolitiske spørgsmål og DUS' arbejdsgruppe vedr. internationale forhold (DLI). Som bilag til beretningen vedlægges oversigt over gruppernes aktuelle sammensætning.

Arbejdsmiljøgruppen

Arbejdsmiljøgruppen består af sekretariatsmedarbejdere fra de syv tilknyttede organisationer. Herudover inviteres formanden for Branchearbejdsmiljørådet for undervisning og forskning (BAR U&F) og DUS' medlem af bestyrelsen for Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) til arbejdsgruppens møder.

Arbejdsgruppen holder som hovedregel møde forud for møderne i BAR U&F. Dette for at afklare de enkelte organisationers synspunkter til emner, som behandles på rådsmødet i BAR U&F, hvor også repræsentanter for ledere og arbejdsgivere deltager. Arbejdsgruppen holder tre til fire møder om året.

Arbejdsmiljøgruppen har over flere møder drøftet arbejdet i BAR U&F, herunder de enkelte organisationers repræsentation. Der er imellem organisationerne aftalt en fordeling af pladserne i BAR U&F, som er tilfredsstillende for alle.

I den forløbne periode har arbejdsgruppen beskæftiget sig særligt med forholdene for valgte arbejdsmiljørepræsentanter (AMR), social kapital på underviserarbejdspladser og undervisernes fysiske arbejdspladser. Problematikken om AMR er bl.a., om de får deres uddannelse, som beskrevet i arbejdsmiljøloven. Social Kapital bruges som målemetode på mange arbejdspladser, men det kniber med at få viden omsat til handling hos ledelsen.

Ud fra en forventning om, at undervisere skal forberede og efterbehandle al - eller næsten al - undervisning på arbejdsstedet, stiller det krav til den enkeltes arbejdsplads. Arbejdsgruppen har haft fokus på dette område, bl.a. ved at tage initiativ til, at der udarbejdes et inspirationsmateriale.

Den uddannelsespolitiske arbejdsgruppe

Arbejdsgruppen har i perioden holdt 11 ordinære møder. Udvalget har særligt haft fokus på:

1. Kvalitet i uddannelsessystemerne, dannelse i uddannelsessystemet, revisortankegangen truer professionsidentiteterne, professionshøjskoler – et potentiale for innovation,

nye grunduddannelser, fx læreruddannelsen, revision af diplomuddannelser, reform af folkeskolen, Ny Nordisk Skole, taxametersystemet med vægt på et evt. socialt taxameter m.v.

2. Andre initiativer i forhold til den uddannelsespolitiske situation i Danmark, fx regeringens forskellige oplæg og udspil til reformer, nedsættelse af 2 ministerudvalg, der skal foreslå uddannelsesmæssige ændringer med konsekvenser for hele DUS' interessefelt, herunder de internationale tendensers indflydelse
3. Regeringens 95 % målsætning, som DUS stadig støtter med særlig opmærksomhed på vejledning, rekruttering, overgang, fastholdelse, frafald og omvalg i uddannelsessystemet m.m.

Arbejdet med indsatsområdet 'dannelse' blev intensiveret foråret 2013 med nedsættelsen af en ad hoc-arbejdsgruppe bestående af politikere fra organisationerne og den uddannelsespolitiske arbejdsgruppe. Ad hoc arbejdsgruppen afholdt 7 møder og var arkitekterne bag udarbejdelsen af DUS' pjece om dannelse, som blev præsenteret på Folkemødet på Bornholm i juni 2013.

Arbejdsgruppen følger i øvrigt løbende økonomien på uddannelsesområdet, udbudsstrukturen og søgningen til universiteterne, professionshøjskolerne, EUD og VEU samt professionernes beskæftigelsessituation.

Danske Lærerorganisationer International, DLI

DUS' arbejde med EU politik varetages af den permanente arbejdsgruppe DLI (Danske Lærerorganisationer International) og af Bruxelleskontoret. DLI følger de aktuelle sager i EU på uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet. DLI har i perioden afholdt 8 møder årligt. Til DLI-møderne udarbejder Bruxelleskontoret notater for alle sager, der behandles af DLI. DLI-notaterne, det elektronisk nyhedsbrev EUpDate og DLI's hjemmeside er de vigtigste informationskilder i samarbejdet i arbejdsgruppen. Gennem DLI-møderne følges alle væsentlige uddannelsespolitiske initiativer fra EU-Kommissionen, og større, relevante arbejdsmarkedspolitiske sager følges også. Desuden indgår OECD's uddannelsespolitiske initiativer i DLI-samarbejdet. I forbindelse med høringer i EU-Specialudvalget eller direkte fra EU-Kommissionen udarbejdes der fælles høringssvar for alle DUS-organisationerne. Hvor det er relevant koordineres udarbejdelsen af høringssvar med FTF og AC. Repræsentanter for Undervisningsministeriets internationale afdeling har i perioden deltaget i to DLI-møder, hvor der har været lejlighed til at drøfte nogle af de større EU-initiativer samt OECD-spørgsmål.

I perioden har der bl.a. været fokus på følgende.

EU's uddannelsespolitik i lyset af krisen

Under overskriften "Nye strategiske mål for det europæiske uddannelsessamarbejde" har arbejdet i Det Europæiske Råd og EU-Kommissionen i perioden været helt domineret af finanskrisen. Det har præget uddannelsespolitikken, således at arbejdskraftens tilpasning til arbejdsmarkedets krav har været dagsordensættende. Arbejdskraftens mobilitet som væksthæmmende faktor er også inddraget i politiske tiltag. Den store ungdomsarbejdsløshed, som især har ramt de sydeuropæiske medlemslande, har udløst en række forslag fra Kommissionen. Krisen har udløst krav om fremskrivninger af arbejdsmarkedets behov, krav om større indflydelse fra erhvervslivet på uddannelsernes indhold og "effektivisering/opstramning" af uddannelsesforløb. Nøgleordet har været "modernisering", som bl.a. også omfatter forskellige

former for brugerbetaling. DLI har fulgt arbejdet i ETUC og Europa Parlamentet bl.a. gennem samarbejde med danske medlemmer af EP.

OECD og de internationale komparative undersøgelser – TALIS og PISA

Bruxelleskontoret har i perioden repræsenteret ETUCE i OECD's "Board of Participating Countries" for TALIS-undersøgelsen sammen med repræsentanter for EI. Arbejdet har fokuseret på at påvirke hovedsigtet for TALIS 2013 og udformningen af spørgeskemaerne. Der er i den sammenhæng også afholdt flere separate møder med repræsentanter for OECD. I relation til PISA-undersøgelsen har ETUCE og EI arbejdet for, at der i PISA indgår et spørgeskema til lærerne i lighed med baggrundsspørgeskemaerne til skolelederne og forældrene. Formålet har været at sikre "lærernes stemme" i beskrivelserne af læringsmiljø og arbejdsklima på skolerne. Lærerskemaet har samtidig til formål at hindre ovennævnte kobling mellem PISA og TALIS. Bruxelleskontoret har som ETUCE's repræsentant deltaget i samarbejdet mellem OECD og EI om sagen.

Sagsbehandlersamarbejdet

Som en permanent ordning varetager DUS sagsbehandlingen vedrørende arbejdsskader for GL, HL, FSL og Uddannelsesforbundet. Derudover varetager DUS sagsbehandlingen vedrørende rådgivning af medlemmer med psykiske arbejdsmiljøproblemer for GL og HL. Endelig varetager Bruxelleskontoret arbejdet med uddannelses- og arbejdsmarkedsspørgsmål på EU-niveau for DUS

DUS' arbejdsgrupper pr. 30. august 2013

<p>Arbejds miljøgruppen</p> <p>Ane Smith, BUPL Jørgen Bruun Christensen, DLF Minna Melgaard, DM Bolette Bom, FSL Jess Rasmussen, GL Bodil Hoier Nielsen, HL Amalie V. Ferdinand, Uddannelsesforbundet</p>	<p>Den uddannelsespolitiske gruppe</p> <p>Rikke Eggert Lauth, BUPL Ulla Maria Mortensen, DLF Jens Vraa-Jensen, DM Bente Lund Larsen, FSL Anette Rachlitz, GL Bodil Hoier Nielsen, HL Elise Andsager, Uddannelsesforbundet</p>
<p>DLI</p> <p>Allan Baumann, BUPL Stig Lund, BUPL Dorte Lange, DLF Kurt Buch Jensen, DLF Birgitte Birkvad, DLI Jens Vraa-Jensen, DM Finn Petersen, FSL Hans Laugesen, GL Bodil Hoier Nielsen, HL Elise Andsager, Uddannelsesforbundet</p>	